Geluk als schakel in de levensketen

6 mei 1957
lezing 5D

“Gegroet in de naam van God. Ik breng jullie Gods zegen.

Lieve mensen, Gods geestelijke wereld zou niets liever willen dan de mensen helpen op hun weg naar boven, naar het geluk, de harmonie en het licht. En Gods geesten proberen steeds weer de mens de hand te reiken en hem door de fase heen te helpen waarin hij bij zijn verdere ontwikkeling op deze weg van volmaaktheid juist moeilijkheden heeft. Maar wij kunnen alleen helpen en niets afdwingen. De mens moet eerst zelf willen en met dit willen de deur openen; dan pas zal hij deze hulp als tastbare werkelijkheid ervaren – en dit zal hem weer een des te groter gevoel van zekerheid geven en zijn vertrouwen in de werkelijkheid en waarachtigheid van Gods geestenwereld verdiepen. Maar de mens ziet, hoort en voelt zo vaak níet dat deze hemelse geesten om hem heen zijn en hem de helpende hand willen bieden omdat hijzelf achteloos aan dat alles voorbijgaat. Ook wanneer hij in principe in het bestaan van God gelooft, denkt hij niet dat dit in zijn persoonlijk leven met alle problemen van wezenlijke invloed is. Op die manier doet hij de deur dicht en kan dan verder een verkeerde weg inslaan die dikwijls maar met een schijnbare kleinigheid begint. Echter, hoe verder hij zich van dit punt verwijdert, des te meer raakt hij op een dood spoor en wordt het voor hem steeds moeilijker om er zijn weg uit terug te vinden. En hoewel hij God liefheeft en het goede wil, merkt hij aan zichzelf vaak juist iets niet op dat zeer bepalend voor zijn ontwikkeling en levensvervulling is. Het mag een onbelangrijk detail lijken – het is dikwijls juist een kernpunt, een oerwortel in zijn ziel. Hij onderkent het niet omdat hij zichzelf daarvoor niet ‘wakker’ maakt en hij de inspiraties van de goddelijke geesten niet tot zich wil nemen, want zó is het toch veel makkelijker. Maar op deze

manier zal de mens triest en ontevreden met zijn leven worden; hij weet niet waarom maar dit is heel dikwijls de reden, beste vrienden.

Het is mijn taak om jullie van buitenaf deze aanwijzingen te geven, om jullie wakker te maken; iedereen heeft de mogelijkheid er voor zichzelf uit te halen wat op hem van toepassing is maar ook daarvoor moet de wil aanwezig zijn. Pas dan kun je dit van buitenaf verkregen materiaal zelf verwerken.

Wanneer de mens zich bewust of ook alleen maar gevoelsmatig iets ten doel stelt en dit doel is een doel op zichzelf, dan zal hij vaak juist dat niet kunnen krijgen wat hij zich wenst. En zelfs als hij het krijgt, zal het slechts tijdelijk zijn werk doen en bevrediging schenken; het zal verdorren, het zal vervlakken en zich weer oplossen. Wil de mens geluk omdat hij zelf gelukkig wil zijn, dan zal hij niet gelukkig worden. Weliswaar zal ieder van jullie zeggen: 'Natuurlijk wil ik niet alleen zelf gelukkig zijn, ik zal ook blij zijn wanneer mijn medemensen gelukkig zijn', maar het maakt een groot verschil of deze gedachte oppervlakkig en misschien zo nu en dan uit een soort plichtsbesef wordt geuit of dat deze wens de ziel van de mens werkelijk doordringt. Iedereen kan zichzelf op dit punt nauwkeurig onderzoeken en vaststellen hoe diep deze wens echt gaat. Want ook op dit punt kun je jezelf iets wijsmaken, wil je dikwijls met je verstand het ene omdat je al het een en ander weet en hebt geleerd maar zoekt een ander deel van de persoonlijkheid, dat ik hier het lagere zelf noem, gevoelsmatig zijn weg in een heel andere richting.

En dit gevoel bekommert zich eigenlijk niet zo heel erg om de naaste, zelfs al wenst men met zijn verstand de ander nog zo zeer het goede toe; in ieder geval zolang het geen persoonlijke offerbereidheid en zelfoverwinning vraagt – en dat is eigenlijk het kernpunt bij de beschouwing van deze vraag! Natuurlijk, bijna ieder mens die niet nog op de laagste trede staat, zal zich in principe verheugen als het de ander goed gaat (en zelfs de anders al meer ontwikkelde mens kan, als hij zichzelf heel eerlijk onder de loep neemt, wat dit betreft vaak afgunst en leedvermaak in zichzelf ontdekken). Maar in hoeverre is de individuele mens bereid eventueel ook zelf daarvoor iets op te geven? En iedereen zou zich mogen afvragen: 'Wil ik het geluk omdat *ik* zo graag gelukkig wil zijn? Of is het dat alleen in tweede instantie?' Wie zich tot God wendt en hem vraagt:'Natuurlijk, ik kan U en mijzelf niets wijsmaken, natuurlijk wil ik gelukkig zijn maar ik wil bij het verkrijgen van dit geluk slechts een tussenschakel zijn. Wat U mij geeft zou ik graag in een of andere vorm doorgeven zelfs als het een offer van mij vraagt. Misschien is het

offer dat ik mijn ‘ik’ meer op de achtergrond plaats. Laat mij zien hoe ik alles wat U mij geeft, kan omzetten en doorgeven’. Wie deze gedachte steeds weer tot zichzelf laat doordringen totdat zij in de ziel post vat, totdat zij in het geestelijke zo’n sterke vorm wordt dat zij de gehele gevoelswereld van de mens doordringt, dan zal hij aan de voorwaarden hebben voldaan; deze bijzondere wetmatigheid zal een zodanige uitwerking op hem hebben dat hij werkelijk gelukkig zal worden juist omdat hij bij het streven naar geluk niet zelf het voornaamste einddoel meer is. Hij zal dus op die manier zijn ik met al zijn belangrijkheid voor de ander opzij hebben gezet, zal niet meer naar geluk streven omdat alleen hij het wil hebben maar integendeel, zijn doel zal zijn om de ander of de anderen te verblijden en zijn eigen geluk is alleen maar een tussenstation, als ik het zo mag zeggen. Het wordt hem gegeven met de bedoeling dat hij het doorgeeft. Zo zal hij dus inderdaad de tussenschakel in de keten zijn, wat de enige voorwaarde is voor het steeds weer levend houden van de geluksstroom. Op die manier zal het geluk nooit verdorren en de mens die als zo’n tussenschakel fungeert, zal honderdvoudig terugkrijgen wat hij geeft.

God zal jullie altijd laten zien *hoe,* in welke vorm iets kan worden doorgegeven maar jullie moeten daar eerst de bereidheid toe hebben; inderdaad, vandaag en morgen en volgende week en iedere dag moet deze bereidheid opgepakt worden, de eventuele weerstanden daartegen worden bestreden – in het bewustzijn, niet door ze in het onbewuste te laten verdwijnen! – en pogingen ondernomen worden om de bereidheid in daden om te zetten; dan zal God meer laten zien en zal deze wet kunnen beginnen effect te sorteren. Laat iedereen nagaan wat hij in het bijzonder aan goeds ontvangt: de een misschien gezondheid, een ander een grote geestelijke kracht, een derde geluk en geborgenheid in een liefdevolle relatie; iedereen heeft wat anders. Iedereen heeft speciale waardevolle dingen van God gekregen en als hij maar eenmaal besluit ‘ik wil geen einddoel, maar tussenschakel in deze keten zijn’, dan zal hem aan de ene kant getoond worden *hoe* hij datgene wat hij krijgt, kan doorgeven en aan de andere kant zal hij ook steeds rijkelijker bedacht worden want volgens de wet moeten deze stromen dit effect hebben. Zo zal hij al het waardevolle dat hij altijd al had ook niet zo vanzelfsprekend vinden – en deze vanzelfsprekendheid is een teken van geestelijke vervlakking; de gave heeft aan levendigheid ingeboet omdat de wet van de keten, van het doorgeven werd geschonden maar zij zal dus weer levend worden en de mens een vreugde en plezier geven die hij niet meer aan deze gave beleefde.

Precies zoals met geluk in het algemeen is het met al het andere dat de mens zich zou willen wensen: liefde, kracht, gezondheid, vrijheid, alles, alles. Wat je ook maar najaagt omdat je het gewoon wilt, zal vergaan, vervlakken; alles wat als tussenschakel en met de ander als doel verkregen wil worden, zal bloeien en gedijen. Voor zichzelf zowel als voor de ander.

Hoeveel mensen is het er bijvoorbeeld om te doen om vrij te zijn. Zij schuwen alles wat hen zou kunnen binden. Ook hier werkt deze wet: wie de vrijheid als doel op zichzelf wil, in de zin dat hij met deze vrijheid iets heel speciaals voor God, voor zijn heilsplan, voor de medemens, voor de krachtige en snelle verdere ontwikkeling doet, voor hem zal het geschenk van deze vrijheid bloeien zonder hem innerlijk te binden, integendeel, hij zal dan niet alleen naar buiten maar ook van binnen vrij zijn. Wie zich in de zuiver egoïstische zucht naar vrijheid boven God wil verheffen doordat hij Zijn wetten niet wil erkennen, zal minder vrij, meer gebonden, ja meer geketend worden. Wie zich met God en zijn wetten verbindt, zal altijd vrij en werkelijk onafhankelijk worden. Dit is een onveranderlijke wet die geen mens terzijde kan schuiven. Deze wetten zijn in wijsheid en liefde tot stand gebracht en wie met trots en onbegrip daartegen in opstand wil komen omdat hij het nu eenmaal nog niet beter kan begrijpen – ofwel ook omdat hij het om psychisch ongezonde redenen niet wil begrijpen – die zal in de daaruit resulterende innerlijke gebondenheid steeds ontevredener moeten worden.

Veel mensen komen in opstand tegen de menselijke onrechtvaardigheid en kunnen niet begrijpen dat desondanks God rechtvaardig is en er in het geestelijke een onfeilbare gerechtigheid heerst. *De geestelijke gerechtigheid gebruikt de aardse onrechtvaardigheid om zijn uitwerking te kunnen hebben.* Lieve mensen, dit lijkt voor sommigen van jullie misschien met elkaar in tegenspraak, toch is dat niet zo, toch gaat de vergelijking ook hier heel precies op. Ik zal jullie aan de hand van een klein voorbeeld laten zien hoe je dit kunt begrijpen: laten we eens aannemen, een misdadiger die een aantal misdaden begaat gaat elke keer vrijuit. Hij lacht in zijn vuistje zowel over de domheid van de mensen als over de onrechtvaardigheid die toch in zijn geval, omdat hij zichzelf zo slim vindt, in zijn voordeel werkt. Op een dag wordt hij gepakt voor een daad die hij niet heeft begaan. Nu zal juist zo iemand in het bijzonder in opstand komen en zeggen hoe onrechtvaardig deze wereld toch is. Bij alle misdaden die hij inderdaad heeft begaan is hem niets gebeurd en precies in het geval waarin hij werkelijk onschuldig is, wordt hij gedwongen te

betalen. Hoe koppiger zo iemand is, des te minder zal hij de grote rechtvaardigheid boven de kleine onrechtvaardigheid zien omdat hij het niet wil zien. En daarin is nu precies de beproeving gelegen. Want het zou dikwijls veel te eenvoudig voor de mens zijn om de geestelijke gerechtigheid en alles wat daarmee samenhangt te herkennen als op aarde alles steeds zo precies met elkaar zou overeenstemmen. De onvolmaaktheid die de individuele mensen voor zichzelf hebben geschapen moet voor hem, als ik het zo kan zeggen, als geneesmiddel dienen om weer tot de volmaaktheid te kunnen komen.

Zou er op aarde ook een volmaakte gerechtigheid bestaan – wat op zich al een onmogelijkheid is omdat deze onvolmaaktheid door de vrije wil ontstond en door de vrije wil weer moet worden overwonnen – dan zou het veel te eenvoudig voor de mens zijn, er zou geen beproeving in besloten liggen en het zich verwerven van hogere kennis zou niets te betekenen hebben. Een hoger weten is een grote genade waarvoor de mens echter zelf de deur open moet zetten – en dat ligt in de beproeving en het willen, in het ook verder willen kijken, ook wanneer dit het opgeven van zijn eigen zin, trots, gelijk willen hebben enz. enz. betekent. De grootheid en heerlijkheid van de goddelijke schepping is daarin gelegen dat Hij ‘gebruik maakt’ van de onvolmaaktheid om tot volmaaktheid te komen, dat de aardse ongerechtigheid door de geestelijke gerechtigheid wordt gebruikt.

Nu is dit natuurlijk een kras voorbeeld maar het is bij iedereen op de een of andere manier van toepassing. Aan degene die zich daar werkelijk in wil verdiepen zal dit inzicht ook worden gegeven maar het is natuurlijk niet gemakkelijk om zichzelf zo eerlijk tegemoet te treden. Vaak moet de mens boeten voor iets dat hij niet heeft gedaan; maar datgene waarvoor hij daarmee eigenlijk boete doet, ligt in het verleden. Alleen door het echt te willen kan dat in de meditatie worden gevonden. En zelfs als die daad waarvoor nu boete wordt gedaan in een vorig leven werd gepleegd, kan de mens het inzicht daaromtrent worden gegeven op voorwaarde dat hij dit pad van ontwikkeling en zuivering volgt. Dat kan ik iedereen beloven – en sommige vrienden hebben dit al ervaren en het heeft hen in hun huidige leven erg geholpen de achtergronden ervan enigermate te begrijpen, met als gevolg dat ze nu veel makkelijker in staat zijn hun taken te vervullen, hun schuld te betalen. Deze inzichten zijn de dank van de hemel voor de oprechte inspanningen van de mens, voor zijn nederigheid, voor zijn goede wil.

Zo kan het ook gebeuren dat een mens geen rekenschap hoeft af te leggen voor een reeks kleine misstappen – er wordt, om het zo te zeggen, gewacht en gekeken of hij er uit zichzelf opkomt wat hij nog aan zijn karakter kan verbeteren, en mocht hij niet in deze richting aan het zoeken zijn, dan wordt hem om het zo te zeggen opgedragen om in één reinigingsgang voor al deze kleine misstappen boete te doen waardoor hij er juist makkelijker op kan komen dat hij iets aan zichzelf te veranderen heeft. En hier wordt weer nagegaan welke houding deze mens om te beginnen aanneemt: zegt hij 'ik heb toch nooit zoveel aangericht dat dit alles juist kan zijn?' of zal hij van de veronderstelling uitgaan dat God hem niets onrechtvaardigs kan aandoen en begint hij met in zichzelf op onderzoek uit te gaan. Dat is altijd weer de vraag, daarin zit het hele onderscheid van een doorstane beproeving en het daarmee bereikte, juiste richtsnoer op de ontwikkelingsweg.

De mens is bijzonder begenadigd – en ik gebruik dit woord hier met opzet – als hij nog in hetzelfde leven boete kan doen en niet pas in het volgende omdat het voor hem immers zó veel makkelijker is om verbanden te leggen en zo de uiteindelijke rechtvaardigheid te zien, ook als dat via omwegen tot stand komt en dat zal een vaste bodem en steun voor het vertrouwen in God geven. Maar zoals gezegd, ook de mens die een schuld uit een vorig leven terugbetaalt zal, als hij door een algehele wil om zich zelfkennis te verwerven en zich te zuiveren de voorwaarde daartoe geschapen heeft, de genade van het inzicht worden gegeven. Want zo zal hij het makkelijker vinden om zijn verhouding tot God te harmoniseren en dat is het geluk van de mens, niet dat hij zoals vaak wordt gedacht God iets geeft als hij Hem vindt. – Ik vertel jullie dit opdat een ieder over zijn moeilijkheden zou kunnen nadenken en nagaan of hij daarmee iets uit dit of uit een vorig leven terugbetaalt; en uit welke tijd dat ook maar stamt, iedereen kan de kern die voor deze last, deze bepaalde fout in zichzelf verantwoordelijk moet zijn nog vinden – en het wezenlijke is dat deze gezien en behandeld moet worden. Dit probleem moet vanuit dit standpunt worden aangepakt.

Als de mens het lichaam aflegt en de geestelijke wereld binnengaat, dan is wat jullie het onderbewustzijn noemen voor het grootste deel open. Jullie allemaal, beste vrienden, zelfs degenen die op deze weg al enigszins zijn gevorderd, ja, zelfs degenen bij wie al een zogenoemd genezingsproces van de ziel gaande is, niemand van jullie heeft ook maar bij benadering enig idee van de werkelijkheid van dit onbewuste dat vaak zo tweeslachtig is en vaak zo tegengesteld aan het bewuste werkt.

Sommigen van jullie – met name degenen, bij wie een genezingsproces gaande is – hebben daar al een idee van gekregen. Als zij op deze tot dan toe onbewuste stromingen en neigingen stuiten – en het vraagt de nodige arbeid, zelfoverwinning en training om deze stroming intuïtief duidelijk en precies aan te voelen – is het net als wanneer ze een volslagen onbekend, vreemd wezen zouden ontmoeten dat een geheel eigen leven leidt. Als het een keer zover is, is dit al een teken van grote vooruitgang en een basis voor de overwinning, niet voor een depressie want het is de eerste stap naar de eenwording van de persoonlijkheid. Het is zo enorm belangrijk voor de mens die hoopt om in een leven zoveel mogelijk te bereiken, om dit onderbewustzijn nu al tegen te komen. Want het is bij alle mensen die dit onbewuste nog niet bewust hebben gemaakt inderdaad een enorme kracht die daarom des te groter is omdat ze onbewust werkt en alleen de vaak wijdvertakte symptomen zichtbaar worden; vandaar dat zolang ze onbewust blijven de onbewuste stromingen niet onder controle zijn te houden.

De mens denkt dat de effecten van die onbewuste stromingen minder belangrijk zijn omdat hij ze niet ziet maar dit is een grote misvatting. De mens kan de uiterlijke gevolgen in de vorm van crises en conflicten vaak wel onder controle houden maar dat is niet genoeg. Jullie weten immers dat alle gedachten en gevoelens uiterst werkelijke vormen zijn, ook al kunnen jullie ze niet zien; deze vormen hebben een verregaande uitwerking, die kringen om zich heen trekt, gevolgen heeft en reacties oproept, die op hun beurt weer gevolgen hebben, zodat een lange kettingreactie ontstaat. De mens kan wel enkele van de laatste kettingreacties in de vorm van uiterlijke manifestaties beheersen maar zoals gezegd dit is niet voldoende want de verschuivingen binnen de zielskrachten kan hij alleen dan juist plaatsen wanneer hij tot de wortels in het onbewuste doordringt.

Daarom gebeurt het dikwijls dat de mens met zijn verstand het goede en juiste wil – en ook zijn hogere zelf, een ander deel van zijn onbewuste, naar het hogere streeft. Maar een ander deel van de persoonlijkheid dat eveneens in ieder mens aanwezig is, wil niet alleen maar het slechte en verkeerde (en dit slechte en verkeerde hoeft helemaal niet altijd misdadig te zijn, het gaat hier geheel en al om de ontwikkeling maar naar verhouding zijn de slechte eigenschappen van een hoger ontwikkeld mens net zo zwaarwegend als een misdadige eigenschap van een nog minder ontwikkeld mens) maar het wil het redeloze, onmogelijke en zoekt, om het zo te zeggen, tot vervelends toe ruzie met deze onmogelijke eisen; voor een

deel omdat ze op zichzelf niet te verwezenlijken zijn, voor een ander deel omdat ze ingaan tegen dat wat het hogere zelf van de mens nastreeft. Deze tegen elkaar botsende neigingen zijn slopend, ze maken de mens in een of ander opzicht onharmonisch en soms zelfs ziek. En voor alles belemmeren ze de geestelijke vooruitgang, in ieder geval tot het hoogst mogelijke.

Daarom kan ik niemand genoeg op het hart drukken om – in de meditatie, in het gebed, in het hele bezig zijn – de concentratie te richten op het leren kennen van dit onbewuste in jezelf, het bewust te maken. Zonder dat kan er geen echte vooruitgang zijn en zal iedereen moeten ervaren dat wanneer het lichaam wordt afgelegd deze neigingen open en bloot aan de dag treden en deze tweespalt dan moet worden uitgevochten. Dit is vaak een teleurstelling want de mens denkt dat hij veel verder in zijn ontwikkeling is, zolang hij zichzelf niet op de manier zoals ik heb aangegeven tegemoet treedt; hij denkt dat alleen telt wat hij *gedaan* heeft maar ook gevoelens *doen* en hebben net zo veel gevolgen als het uiterlijke handelen van de mens. Ook duurt de ontwikkeling van de persoonlijkheid in de geestelijke wereld onvergelijkelijk veel langer en is deze veel moeilijker te realiseren; daarom heeft God deze aarde ingericht want alleen in de jullie omringende onvolmaaktheid, in alle verscheidenheid in ontwikkeling die op aarde voorhanden is, kan de ontwikkeling zo snel gerealiseerd worden teneinde een snelle vooruitgang voor jullie mogelijk te maken. En dikwijls zullen er extra levens nodig zijn om zulke onvolmaakte, blinde, onbewuste stromingen in de ziel te herstellen; aardelevens die men zich door een krachtiger wil nú zou kunnen besparen.

Als de ontwikkeling van de mensheid nu zover is voortgeschreden dat tenminste een bepaald aantal mensen met deze innerlijke stromingen geconfronteerd kunnen worden, dan komt dat omdat al veel meer mensen daar nu rijp voor zijn. Daarom liet God de mensen ook het een en ander over het zielenleven, het onbewuste van de mens ontdekken, ook al heeft de huidige mensheid tot nu toe maar een klein deel van dat alles ontdekt. Zij zal daar steeds en steeds meer over te weten komen. Natuurlijk zijn niet alle mensen daar al rijp voor; velen moeten ook nu nog hun uiterste best doen om te leren zich aan de goddelijke wetmatigheden aan te passen. Zulke mensen worden echter ook niet naar zo'n weg toe geleid. Het is dus geen toeval wanneer de mens bepaalde gevallen van leiding ervaart. – Veel mensen vinden de weg naar de psychiater maar ze gaan pas als de innerlijke conflicten zo hoog oplopen en de mens beginnen te verscheuren en ongelukkig te maken dat hij er geen weg meer uit weet.

Maar degenen die al op een hogere trede staan en willen staan zouden deze weg moeten gaan zonder dat het tot zulke zware crises komt, dus geheel vrijwillig en in het besef dat het toch niet te vermijden is. En wat hier moeilijk is, zal in de geestelijke wereld nog moeilijker zijn. En veel langer en moeizamer. En hoe eerder het kan worden afgehandeld, des te makkelijker is het. Probeer niet om je zelf wijs te maken dat alles wat jullie hier horen misschien toch niet klopt en jullie dan de onaangenaamheid, het gaan van deze weg van de psychische genezing 'voor niets' op jullie hebben genomen. Nee, lieve mensen, *niets wat de mens zich geestelijk verwerft, is ooit voor niets*. Dit zijn blijvende waarden die nooit vergaan, die voor altijd bij jullie blijven.

En hoe langer men deze zuivering van de ziel voor zich uitschuift, des te meer hoopt er zich in dit onderbewustzijn op en dat zal daarom ook weer moeilijker op te lossen zijn. Want zo lang men deze onbewuste stromingen niet in het licht van het bewustzijn tegemoet is getreden, zal men dagelijks, ja dikwijls elk moment steeds weer dezelfde gevoels-reacties en daaruit voortkomende nieuwe gevoelsreacties in het onbewuste doen verdwijnen en toedekken zodat er dus steeds meer bijkomt. Denk daar allemaal goed over na, maak je ondertussen vrij van al die weerstandsgevoelens, wat ze ook zijn, die bij sommigen van jullie bij de eerste poging zeker op zullen komen. Maak jezelf ook niets wijs over deze weerstanden die jullie 'verklaringen' en afwijkingen graag aan het verstand ter beschikking stellen maar die in werkelijkheid alleen maar voorwendsels zijn om dit zelfonderzoek niet uit te voeren. Jullie moeten dit alles zelf kritisch bekijken, de excuses die je zo graag gauw aanvoert of het willen negeren van dit hele, toch belangrijke probleem.

Kijk ook naar jullie reactie bij deze woorden, hoe jullie je dan voelen als je deze woorden hoort. Hebben jullie misschien een onplezierig gevoel dat heel ver weg is gestopt of is het heel duidelijk? Willen jullie het soms afdoen met het vage idee dat jij en die ander het misschien niet nodig hebben? Ga dat bij jezelf na, vrienden. En iedereen die het werkelijk wil en dit besluit neemt, die wordt ook de mogelijkheid geboden; helpende handen strekken zich altijd naar de mens uit als hij van zijn kant maar eenmaal de juiste beslissing genomen heeft. En ook al zal de genezing van de ziel waarover ik hier spreek niet bij alle mensen op dezelfde manier moeten plaatsvinden, voor de individuele persoon worden de paden geëffend zodat hij het op de manier kan doen die voor hem het beste is. Dezelfde weg is niet voor iedereen de beste weg.

En ik zou nu graag nog kort een ander onderwerp bespreken dat ook al zo nu en dan onderwerp van discussie was en waarover sommigen zich soms het hoofd breken. En wel hoe het mogelijk is, hoe het komt dat op aarde al deze verschillende opvattingen op geloofsgebied gehuldigd worden. Jullie zeggen tegen jezelf: 'Iedereen zegt wat en iedereen zegt wat anders; veel daarvan is met elkaar in tegenspraak, daarom kan toch niets daarvan de waarheid zijn'. Er is *één enkele waarheid*, vrienden en die verscheidenheid aan menselijke opvattingen moeten jullie je (afgezien van vergissingen in de overlevering) eigenlijk als volgt voorstellen: zoals al het geestelijk vorm en gedaante is, zo is het ook met de waarheid, dus de ware feiten. Deze vorm is onveranderlijk en toch steeds weer te veranderen omdat alles in het geestelijke als een voortdurende kringloop in beweging is, voortdurend aan het trillen. Niets staat stil, geen gevoel, geen feitelijke toestand, niets. Stellen jullie je het als een wiel voor, dat er is, op zichzelf, over het geheel genomen onveranderlijk maar het draait voortdurend. En de mensen lichten als ze aan bepaalde voorwaarden in zichzelf hebben voldaan zo nu en dan op hun verschillende plaatsen, op verschillende tijden, de sluier op die voor dit wiel hangt en ze zien een klein stukje van dit wiel achter de sluier. De één ziet op een bepaald moment een deel achter de sluier en een ander ziet op een ander tijdstip of op een andere plaats iets anders, een ander deel van het wiel achter de sluier. Deze delen kunnen zo nu en dan met elkaar overeenstemmen maar doen dat vaak ook niet omdat het wiel ronddraait en hij die de sluier optilt, dan misschien juist iets anders ziet. Deze verschillen tussen wat je achter de sluier ziet, kan soms als een tegenspraak lijken omdat je de verbanden achter de sluier niet ziet. Als het hele wiel zichtbaar zou zijn, zou wat zich als een tegenspraak voordoet een geheel zijn. Daar staat de mensheid en vecht, om het zo te zeggen, omdat al deze verschillende verklaringen met elkaar in tegenspraak schijnen te zijn en dat zijn ze in werkelijkheid helemaal niet. Zelfs waar uitgesproken misvattingen in het spel zijn, kan daarin toch altijd nog een kern van waarheid worden gevonden. Dit zal ik jullie ook mettertijd en bij gelegenheid een keer laten zien.

De mens benadert dit probleem vaak met een verkeerde instelling. Op basis van al deze verschillende opvattingen of blikken achter de schermen denkt hij dikwijls dat er helemaal geen absolute waarheid kan zijn maar alleen een relatieve. Hij bedoelt daarmee dus dat alles wat met God en de schepping te maken heeft min of meer een persoonlijke opvatting of een kwestie van smaak is. 'Ieder geloof heeft iets moois en edels' zegt hij tegen zichzelf, 'daarom zijn al deze vragen subjectief en niet absoluut of objectief'. Zuiver gevoelsmatig volgt daaruit dat er helemaal geen

absolute, geestelijke waarheid is. Hij zoekt niet naar de waarheid die in iedere opvatting ook is te vinden maar hij doet, misschien ook alleen maar gevoelsmatig, alles als schijn, verbeelding en menselijke voorkeur af. Zo vormt hij ook op grond van de mensen en hun misvattingen de premisse van het absolute, dat er immers alleen in het geestelijke kan zijn. Hierdoor verheft de mens zich boven dit alles, wordt passief en kan zo aan de voorwaarde van het persoonlijk ervaren van de waarheid – of het oplichten van de sluier – niet voldoen. Deze voorwaarden kunnen alleen dan worden geschapen als het duidelijk voor de mens is dat er een absolute waarheid moet zijn die boven de betrekkelijke, menselijke uitgaat en als hij dus de betrekkelijke menselijke waarheid niet ook op de absolute, geestelijke waarheid toepast waardoor hij de deuren voor het zelf ondervinden wel moet sluiten.

Zo kun je wat dit betreft de mensen in twee groepen indelen: de ene die zonder daar verder over na te denken of na te voelen strak aan maar één uitleg vasthoudt; daardoor kan er ook nooit een persoonlijk ervaren van de waarheid door diepere inzichten worden gegeven. De andere groep is die, waarover ik zo net sprak; met name deze groep tref je tegenwoordig vaker aan; het zijn vaak juist intellectueel ontwikkelde mensen. Zij denken dat hun houding bijzonder ‘objectief’ is, zij maken zich om het zo te zeggen van alles ‘vrij’, gooien daarmee de onveranderlijke, eeuwig veranderlijke, absolute goddelijke waarheid en het menselijke dogma op één hoop en hebben helemaal geen grond onder de voeten. Beide groepen vertegenwoordigen allebei de onjuiste uitersten. Beide groepen gaan als gevolg van een verkeerd begrip voorbij aan de juiste conclusies. Ook de mensen van de tweede groep zijn net zo ver van de waarheid verwijderd als de mensen van de eerste groep, ja vaak nog veel verder. Met alle oppervlakkige, intellectuele kennis zijn zíj eigenlijk nog bezig met zoeken en ze zullen alleen kunnen vinden als ze eerst *in zichzelf*, misschien in het onbewuste, een deur open doen.

Wat is ‘religie’? Hierover bestaan bij jullie ook zo vaak misverstanden, en jullie zijn druk bezig om jezelf en anderen ervan te overtuigen dat jullie niet ‘religieus’ zijn. Jullie verwarren dit woord met sektarische gemeenschap en blinde dogmatiek. Religie betekent ‘terug naar God’, en iedereen wil dat of hij het weet of niet. Zijn hele onvervulde verlangen is in de grond niets anders dan de wens om naar God terug te keren, dus naar ‘religie’. Hoe bewuster de mens zich daarvan is, des te vrediger en harmonischer zullen zijn zielskrachten stromen. De één kan deze weg terug naar God ook rustig via een of andere sektarische gemeenschap

vinden als hij door de daar ontvangen impulsen zijn eigen zielskrachten in gang zet en door deze persoonlijke arbeid om kennis en inzicht te verwerven de deuren opent. Dit is het wezenlijke, en velen kunnen dat ook in sektarische gemeenschappen vinden – en de kleine vergissingen en afwijkingen zijn dan niet belangrijk, het zijn in dit geval slechts details.

Ze worden pas belangrijk als ze de vooruitgang van het individu direct of indirect hinderen. Maar dit hangt elke keer weer helemaal van de persoon af. Andere mensen kunnen de weg terug naar God niet via een sektarische gemeenschap vinden, hun moet een andere weg worden gewezen. Maar hoe het ook zij, de mens heeft hulp van buitenaf nodig; deze hulp vormt het materiaal waarmee hij zelf het huis moet bouwen. Maar voor iedereen is de 'religie', het *terug naar God,* het wezenlijke. – En God is absoluut, God is de waarheid, daarom is de waarheid achter de menselijke misvatting ook absoluut. En iedereen wordt dát van de waarheid gegeven wat hij overeenkomstig zijn ontwikkeling kan opnemen en verwerken. Aan veel mensen zou veel meer gegeven kunnen worden dan ze ontvangen en met name omdat ze zelf niet willen, te traag zijn – of om verschillende andere redenen – zodat ze niet aan de voorwaarden voldoen. Maar wie werkelijk aanklopt voor de waarheid, die zal ook worden opengedaan.

Natuurlijk hoeven jullie je niet altijd het hoofd te breken over alle mogelijke zaken die voorlopig nog helemaal niet belangrijk zijn, ja die jullie vaak voorshands nog helemaal niet kunnen begrijpen; maar het begrip zal in die mate komen waarin je geestelijk aan jezelf werkt. Waar jullie – ook bij een algemeen onderwerp – van binnen een gevoel van druk, van weerstand bespeuren, moeten jullie dat eigenlijk overdenken en werkelijk proberen te weten te komen of dit niet met een tere plek in je eigen ziel samenhangt. Want wie innerlijk helemaal vrij en gezond is, wie zich werkelijk in elk opzicht op de juiste weg bevindt, die zou niet een zekere druk op zijn borst krijgen als er bepaalde onderwerpen ter sprake komen. Ook hier kan iedereen alleen zichzelf op dit punt onderzoeken en misschien proberen om het probleem ook eens van deze kant te benaderen en op te lossen in plaats van er altijd weer alleen 'buiten' ruzie mee te maken. Dat zal nergens toe leiden terwijl het in jezelf zoeken, waarvoor wel nodig is dat je jezelf overwint, een heel onverwacht inzicht kan opleveren dat niet alleen dit probleem dat algemeen van aard lijkt zal oplossen maar ook belangrijke dingen over je eigen innerlijk zal vertellen.

Daarom druk ik diegenen die, wanneer er bepaalde vragen worden opgeworpen, van binnen een bepaalde ergernis of onrust bespeuren op het

hart om zichzelf op deze manier te onderzoeken. Misschien zullen deze onrustgevoelens of gevoelens van ergernis aan de buitenkant niet zichtbaar zijn, aan de buitenkant kunnen jullie heel rustig lijken maar het gaat erom wat jullie van binnen merken – en dat moet jullie de weg wijzen naar de manier waarop het probleem nu, van een andere kant aangepakt dient te worden. Overdenk bijvoorbeeld met welke persoonlijke fout jullie innerlijke reactie misschien te maken heeft. Ook al is het verband niet altijd zo direct zonder meer duidelijk, wie werkelijk wil zien en zich de moeite getroost, die zal bij het krijgen van inzicht worden geholpen en hij zal tamelijk snel kunnen vaststellen wat de innerlijke verbanden zijn. Pas als deze innerlijke kern is gevonden, zal de weg vrij zijn om voor zover jullie daar nu toe in staat zijn datgene op te kunnen nemen wat waar is; en niet alleen door woorden want die zijn van weinig nut, zij kunnen op zijn hoogst slechts weer 'bouwstof' zijn maar het innerlijk begrijpen zal op die manier komen. Waar in het onbewuste een tere plek is, moet de deur naar het inzicht gesloten blijven.
En nu, lieve mensen, ben ik klaar voor jullie vragen."

VRAAG: Je had het erover dat je geluk moet doorgeven, dus de ander iets geven. Als je bijvoorbeeld iets kleins hebt dat je kunt geven, waarmee je iemand anders gelukkig kunt maken, en je kunt het alleen aan één iemand geven, en je hebt de keus, moet ik dat dan aan een onbekend iemand geven of aan iemand die het dichtst bij mij staat, die een bloedverwant van me is? Wie moet ik het geven, als ik het slechts aan één iemand kan geven? Aan wie moet ik de voorkeur geven?

"Als het om een ding, dus iets materieels gaat – en dat bedoelde ik helemaal niet, ik zal terugkomen op wat ik werkelijk bedoelde, maar ik zal eerst deze vraag beantwoorden – wat je slechts aan één medemens kunt geven, moet je eerst eens in alle rust nagaan *wie het het meest nodig heeft*, waar het het meeste goed doet. Afgaand op je liefdesgevoel zou je het zeker aan diegene geven van wie je het meeste houdt maar dat zou bijna egoïstisch zijn. Als je het gevoel van een eventueel schuldcomplex volgt, zou je het misschien weer daar het liefste geven waar je het het moeilijkst vindt. Het kan in een speciaal geval allebei onjuist zijn. Misschien is het juiste antwoord die persoon van wie je het meeste houdt, misschien ook niet, het hangt er helemaal van af. God heeft jullie zijn geesten gegeven om jullie bij alle problemen te helpen en wanneer jullie je werkelijk kunnen vrijmaken, vrij van het persoonlijk al te erg willen, vrij van alle complexen, dan zullen jullie ook zo geïnspireerd en geleid

kunnen worden dat jullie deze kleine dingen op de juiste manier doen. Maar totdat de mens zo vrij is, moet hij eerst deze geestelijke weg van zelfontwikkeling en zelfkennis gaan, pas dan zal de waarheid op dat gebied tot hem kunnen doordringen. De ene keer zal het antwoord er uitzien zoals hij het gevoelsmatig het liefste wil – de mens heeft dan echter niet in het wilde weg gehandeld maar in een juist zelfonderzoek kon hem Gods wil worden overgebracht – en een andere keer zal het antwoord heel anders zijn.

Wat ik echter bedoelde, zijn niet alleen deze materiële dingen die jullie kunnen doorgeven want de mens bezit daartoe vaak niet de mogelijkheid, en dat is, zou ik rustig willen zeggen, niet zo belangrijk. Natuurlijk, wanneer een mens voldoende bezit en nooit iets weggeeft, is dat een last, maar daar hebben we het niet over. Het is ook nog iets anders wanneer een mens gierigheid als een grote fout heeft; dan kan hij ook met dat weggeven oefenen en zichzelf overwinnen. Maar ook daar had ik het niet over. Veelal is het ook juist zo dat de mens makkelijker materiële offers brengt om zich, om het zo te zeggen, van de geestelijke offers vrij te kopen die hem veel zwaarder zouden vallen. Wat ik bedoelde, is dat als jullie naar geluk en liefde verlangen – hetzij dat jullie dat al tot op zekere hoogte hebben, hetzij dat het nog niet zover is – dan zouden jullie je gedachten mogen laten gaan over hoe jullie dat wat jullie hebben of wensen ook kunnen doorgeven, hoe jullie het om het zo te zeggen kunnen omzetten voor het doorgeven. De hemelse geesten zullen wanneer jullie dat een keer echt willen jullie ook dat laten zien, jullie daarbij behulpzaam zijn,. Jullie zouden ook dienen te onderzoeken hoe groot jullie verlangen naar geluk, harmonie, licht, liefde, vrijheid enz. is. Dan zouden jullie moeten nagaan in hoeverre jullie dat alles tot nu toe gevoelsmatig eigenlijk voor jezelf gewenst hebben, eenvoudig omdat jullie gelukkig willen zijn. Jullie waren dus tot nu toe gevoelsmatig voor jezelf de hoofdpersoon, het belangrijkste. En nu moeten jullie je gevoelens in dat opzicht veranderen.

Jullie kunnen jezelf natuurlijk niet zover krijgen dat jullie er naar verlangen om niet gelukkig te zijn, dat zou onmogelijk zijn. Maar jullie gevoelens zouden moeten leren zichzelf niet zo belangrijk te vinden, ze zouden moeten leren dat het hele doel en streven in de schepping gericht is op de voleinding van het heilsplan, dat wil dus zeggen dat alle wezens de weg uit de duisternis terug naar God, terug naar het geluk vinden. En wie het geluk waarnaar hij streefde en waarop hij hoopte of wat hij al heeft bereikt daartoe wil gebruiken om op de een of andere wijze aan dit

heilsplan bij te dragen, die vervult de wet doordat hij tussenschakel in de keten is en geen einddoel. Het zal aanvankelijk meestal niet duidelijk zijn hoe dit doorgeven kan plaatsvinden, maar wie daarvoor openstaat en daartoe bereid is, zal ook de weg hier naar toe vinden, het zal hem ook getoond kunnen worden. Hij zal dan bijvoorbeeld naar opdrachten toe geleid worden.

Misschien wordt van de één tijd gevraagd, een beetje tijd; velen hebben meer tijd dan ze nodig hebben opdat ze een deel van deze tijd kunnen geven, niet zoals zij het willen maar zoals God het wil. En dat is altijd veel wonderbaarlijker. Daarvoor moet de mens zich eerst weer voor Gods wil openstellen. Voor velen zal het eerste offer misschien zijn om zichzelf gezond te maken want je kunt alleen als vrij, psychisch gezond mens werkelijk geven en dus tussenschakel in de keten worden. Dit zichzelf gezond maken vraagt in het begin een offer dat groot lijkt: de overwinning van het zichzelf in waarheid ontmoeten, het zich openen, het afleggen van bepaalde ondeugden, dit alles is een offer en wie ook dit niet als doel op zich doet om zo zelf een gelukkiger mens te kunnen worden maar wie zijn gevoelens zover brengt dat hij dit wil om op een betere manier gelukkig te kunnen maken, om beter te kunnen geven en liefhebben, die zal vanuit de geestelijke wereld alle denkbare ondersteuning en hulp voor de overwinning van de verschillende moeilijkheden worden gegeven. Een werkelijke hulp voor anderen kunnen jullie pas zijn als jullie zelf zo gezond zijn dat jullie van binnen de volledige harmonie bezitten, niet alleen aan de buitenkant want de onbewuste stromingen hebben invloed op de naaste. Andere mensen opmonteren, hun liefde, warmte, aanspraak geven als ze ongelukkig zijn, hen productief op de geestelijk juiste weg helpen, werkelijk begrip voor ze hebben, dat kan echt alleen gebeuren als van binnen en gevoelsmatig het eigen ego niet meer op de voorgrond staat en zolang je het geluk eenvoudig voor jezelf wilt, zolang je geen schakel in de keten bent, staat ook als de mens er zich niet van bewust is het ego in feite op de eerste plaats.

Daarom moet de mens steeds weer eerst een wonde plek in zichzelf genezen, een korst verwijderen voordat hij werkelijk een steunpunt voor anderen kan zijn. En alleen al door op zich te nemen om aan deze noodzakelijke voorwaarden te voldoen, neemt de mens zelf al de juiste plaats in en komt zo vanzelf steeds meer in harmonie met de goddelijke wetten. En nog voordat hij zichzelf volledig heeft genezen, zullen zich al wegen voor hem ontsluiten waarop hij een waardevol, actief lid in het heilsplan kan zijn. Maar altijd moet de wil voor dit alles zelf worden

opgebracht. Bij iedereen kan de opdracht anders zijn; hier kunnen jullie er rustig op vertrouwen dat God jullie dat geeft waarvoor jullie het meest geschikt zijn en wat jullie daardoor ook het meest zal verblijden. Zo kunnen jullie een licht, een houvast, een voorbeeld voor jullie medemensen zijn. Evenwel het zal alleen dan werken als jullie het niet alleen uiterlijk doen maar wanneer jullie van binnenuit bewerkstelligen dat jullie deze weg van loutering gaan, met als doel anderen beter te kunnen liefhebben, begrijpen en helpen. Wie deze verheven gevoelens in zichzelf wakker kan roepen en onderhouden, zal werkelijk levend worden en heel innig contact met Gods geestenwereld hebben. Zo zul je nooit alleen, nooit verlaten, nooit bitter zijn, zo wordt de mens eerst werkelijk rijk en hij bezit dan een rijkdom die niemand van hem af kan pakken.

Het gaat erom dat jullie je helemaal door God laten leiden, je ook alleen voor Zijn wil open stellen, dan zal jullie je weg stap voor stap gewezen worden. En God schenkt wel genereus, lieve mensen. Jullie zullen dan al zien dat wat hij jullie doet toekomen veel wonderbaarlijker is dan alles wat jullie zelf zouden kunnen bedenken. De enige moeilijkheid in het begin is ook hier weer het zich met vertrouwen in Gods hand begeven. – Nee, het gaat er niet om een of ander ding weg te geven, dat is veel makkelijker, comfortabeler. De mens moet *zichzelf* weggeven – dan zal hij ook nooit voor het dilemma komen te staan dat hij niet weet aan wie, want wie zichzelf op de juiste manier kan geven, kan het bij iedereen met wie hij in contact kom. Maar voordat hij zichzelf kan weggeven, moet hij eerst zichzelf verwerven want jullie kunnen niet iets geven wat jullie niet hebben.

En hoe weinig mensen ‘hebben’ zichzelf omdat ze zichzelf niet of niet voldoende kennen; daarom hebben ze zichzelf min of meer verloren en in de mate dat je gevoelsmatig voor je eigen onvolmaaktheden terugschrikt, in die mate bezit je jezelf niet. Deze mensen staan dan niet op vaste grond. Jullie mensen zijn bijna allemaal nog slaven van je lagere gevoelens en fouten. Jullie zijn pas dan meester over deze gevoelens en fouten en daarom ook over jezelf, wanneer jullie jezelf zonder weerstanden kunnen accepteren zoals jullie zijn want pas dan kan de verandering en loutering beginnen. Maar zolang jullie voor iedere innerlijke onvolmaaktheid en uiterlijke zwakheid terugschrikken, zijn jullie verslaafd en alles behalve vrij, ook al zou er uiterlijk nog zoveel ‘vrijheid’ zijn. Als slaven bezitten jullie jezelf dan niet en daarom kunnen jullie je ook niet *werkelijk* ter beschikking stellen. Verder zijn jullie allemaal nog te afhankelijk van wat er toevallig om je heen gebeurt om harmonisch

gewaar te worden. De harmonie moet echter zo worden opgebouwd dat jullie niet meer van dingen afhankelijk zijn waarover jullie geen controle kunnen hebben. Zolang dus dat alles nog op jullie van toepassing is, zijn jullie niet vrij, jullie bezitten jezelf niet en kunnen jezelf daarom ook niet werkelijk ter beschikking stellen. En wie zich op deze mooiste van alle wegen, de hoge weg van het licht zichzelf heeft verworven, die hoeft niet meer 'iets' te geven maar hij kan zichzelf geven, niet alleen aan een geliefde (mede)mens maar daar waar God hem neerzet, met zijn hele ziel, met zijn hele zijn".

VRAAG: Op al deze zittingen geef je ons steeds weer gedachten welke je ons aanraadt in de meditatie mee te nemen. Al deze wetten of bijvoorbeeld het zich voor iets, voor Gods wil openen of doorgeven van alles wat je krijgt enz. enz. Wanneer ik al deze gedachten in mijn gebed opneem, dan worden het echter weer zoveel woorden en dan blijft er niet genoeg tijd over om aan mezelf te werken.

"Maar wanneer je deze wetten en aanwijzingen die ik hier geef voor jezelf toepast, dan werk je daarmee toch aan je zelf. Je zou bij jezelf moeten nagaan of je het een en ander ook werkelijk ervaart en waar je nog een weerstand bespeurt, dan werk je met dat probleem op een juiste manier aan jezelf. Je hoeft niet iedere keer alles volgens een vast patroon op te sommen. Begin maar van de andere kant, door je gevoelens en reacties van de afgelopen dagen te onderzoeken en door te overwegen welke van deze wetmatigheden of geestelijke waarheden op jouw reactie toepasbaar is, in hoeverre je meest innerlijke gevoelens daar nog van afwijken enz. Bovendien bedoelde ik niet te zeggen dat je gebed kort moet zijn, integendeel, ik bedoelde dat je het levend gestalte zou moeten geven doordat je het telkens aan je ontwikkelingsfase en de fase waarin je genezingsproces zich bevindt, aanpast in plaats van dat je iedere dag bepaalde vaste zinnen op dezelfde manier opzegt. Natuurlijk is het ook nodig om je de geestelijke arbeid, bepaalde geestelijke basisprincipes eigen te maken zodat je die steeds beter begrijpt; en dit gebeurt door je met deze gedachten bezig te houden, er een vaste vorm van te maken opdat ze dan op de gevoelens overgaan. Maar dit hoeft niet altijd in het gebed te gebeuren. Er zijn ook in de loop van de dag gelegenheden te over waarbij jullie aan iets denken en deze tijd kan dan nuttig besteed worden door over deze geestelijke wetten na te denken. Maar er kan af en toe in het gebed ook wel dan weer dit en dan weer dat plaatsvinden, namelijk daar waar je het op jou persoonlijk kunt betrekken, daar waar

jouw gevoelens nog afwijken van hoe het eens zal moeten zijn. Het helpt bijvoorbeeld ook erg als jullie je iedere dag dingen voornemen en God vragen om jullie te helpen om die voornemens in de loop van de tijd in daden om te zetten.

Het gaat dan om voornemens met betrekking tot deze geestelijke wetmatigheden die jullie leren. Samenvattend, je mag God ook eenvoudig vragen om je te helpen deze wetmatigheden te leren, ze toe te passen want wanneer je iedere wet zou opzeggen dan zou je daar een heel leven aan kunnen besteden – en het zou weer mechanisch worden en zou zich daarmee niet in het gevoel en in de daad omzetten. Als je dan in de terugblik overdenkt in welk opzicht je gevoelsmatig of misschien ook metterdaad nog van deze wetten bent afgeweken en dan nadenkt over je afwijking, over de nadere achtergronden, met welke fouten dit misschien zou kunnen samenhangen en ook principieel over deze bepaalde wetmatigheid nadenkt, dan zul je effectief verder komen en juist geestelijk aan jezelf werken en het zal niet in een vastgeroeste routine gevangen zijn. Het gaat niet om het aantal woorden maar hoe levend ze zijn, in hoeverre ze toegepast worden. De mens heeft immers zoveel gevoelens die niet altijd helemaal duidelijk voor hem zijn, of omdat hij überhaupt niet genoeg tijd aan zijn geestelijke leven besteedt ofwel omdat hij nu eenmaal bij zijn gebed in een routine gevangen zit. De mens schenkt daaraan dikwijls onvoldoende aandacht omdat het niet direct ‘slechte daden’ zijn, en toch zijn deze gevoelens van het grootste belang. Bijvoorbeeld, hoe erg plaatsen jullie mensen je ego op de voorgrond, hoe belangrijk is bewondering en erkenning van de naaste voor de mens, hoe vurig verlangt hij daarnaar – en ik heb het als voorbeeld nu niet speciaal over jou, maar heel in het algemeen – en hoeveel schade berokkent dat zijn ziel, hoe erg raak je met deze ene trek uit de juiste koers en heeft het zijn gevolgen voor alle mogelijke andere zielsstromingen.

Hier zou de mens dus eerst dit feit in zichzelf moeten erkennen en dan nagaan wat hij kan doen, als hij daar al toe bereid is, en dan moet hij erover nadenken welke wetmatigheid daarvoor te gebruiken is, in welk opzicht hij bij deze ijdelheid van de goddelijke wegen afwijkt; en zo zal hij bijvoorbeeld meteen antwoorden kunnen vinden die hem verder helpen en zijn verbinding met de goddelijke wereld een levende gestalte geven, dus zijn geestelijke ontwikkeling levend maken. – Ik weet dat het niet makkelijk voor je is om de aard van je gebed nu in deze zin te veranderen maar het zal even goed lukken als toen je nog niet zo lang geleden heel veel leerde dat nieuw voor je was en wat toentertijd nog

moeilijker voor je leek. Het schuldgevoel dat je nog ervaart, niet alles zo te zeggen als je het eerst geleerd hebt, heeft ook nog een andere oorsprong die in de loop van je genezingsproces duidelijk zal worden. Ik kan daar nu niet dieper op ingaan. In de eerste plaats is het te persoonlijk en verder is er nu ook niet voldoende tijd voor. Ik zou willen voorstellen dat je misschien samen met Susie een aparte sessie hebt waarop ik verder met je over dit onderwerp kan spreken."

VRAAG: Ik begrijp nog steeds niet hoe het met het probleem van de vrije wil gesteld is. Voor mij is het met elkaar in tegenspraak wanneer men zijn vrije wil opgeeft om Gods wil te doen. Dan is het toch juist niet de vrije wil, om de eigen wil aan Gods wil aan te passen; daar is soms een enorme zelfoverwinning voor nodig.

"Oh ja, dat zeker. Het is vanzelfsprekend dat hier zelfoverwinning voor nodig is. Maar je kiest toch vrijwillig voor deze zelfoverwinning, niemand dwingt je daartoe. Omdat iets moeilijk is en zelfoverwinning vraagt, wil dat toch nog niet zeggen dat er een tegenspraak is als de mens *uit vrije wil* Gods wil boven de zijne stelt; de eigen wil doen vraagt dikwijls bepaald helemaal geen zelfoverwinning, het is de weg van de minste weerstand. Ook God dwingt je niet om Zijn wil te doen – dat is immers het grote en wonderbaarlijke en daardoor heb je de vrije wil om te doen wat je wilt: Gods wil of die van jou. Je kunt dus zelf kiezen voor zelfoverwinning of niet; daarin is de vrijheid van het wilsbesluit gelegen.

Je doet het zelf, hopelijk uit liefde voor God, in het vertrouwen op hem of misschien omdat je inziet dat alleen daarin het heil voor jou en allen die met jou samen zijn, ligt. Jullie horen immers allemaal bij elkaar, jullie zijn allemaal met elkaar verbonden vandaar dat het doen en laten van de een ook zijn uitwerking op de anderen heeft. Dus je neemt de zelfoverwinning uit vrije wil op je. Dat is het hoogste, het grootste en edelste dat de mens kan doen, daarin ligt zijn hele, echte waarde. Mensen of geesten met minder zicht zullen zeggen: 'Vrijheid is dat ik dat doen en laten kan wat ik makkelijk vind'. Daarin is je misvatting gelegen; gevoelsmatig, misschien niet doordacht, houdt het begrip vrijheid voor jou in dat je dat kunt doen wat je plezierig vindt. Dat is überhaupt een grote misvatting voor wat betreft het begrip vrije wil. Het aangename of onaangename heeft namelijk helemaal niets met de vrijheid van de wil te maken. Stel je bijvoorbeeld voor dat men in een bepaald systeem, wereldlijk of goddelijk, gedwongen kan worden om het aangename te

doen. Laten we aannemen dat God van zijn schepsels marionetten gemaakt had die op geen enkele manier de keuzevrijheid hadden maar heel plezierig konden leven – of moesten leven. Dan zou het ook nooit tot de zondeval gekomen zijn. Maar om op dat voorbeeld terug te komen, dit aangename leven waarin alles is zoals men het zich toevallig kan wensen, zegt toch nog helemaal niets over de vrijheid."

VRAAG: De vrije wil is echter toch heel beperkt; bijvoorbeeld karmisch, gegeven erfelijke omstandigheden enz.....

"Ik zou je daarop in de eerste plaats willen zeggen dat het natuurlijk zo is: hoe geringer de ontwikkeling van de mens, des te sterker moet de persoonlijke vrijheid ook ingeperkt zijn; dit *moet* zo zijn, alleen al voor de bescherming van alle andere wezens die in de buurt van zo'n nog onontwikkelde geest leven. Maar dat het tot deze beperking kwam is over het geheel genomen toch alleen op de vrije wil van dat wezen terug te voeren; het heeft zelf in overeenstemming daarmee gehandeld en zijn vrije wil op een verkeerde manier gebruikt, het heeft de plicht die hand in hand met de vrije wil moet gaan verzaakt. Hoe hoger ontwikkeld iemand is, des te minder wordt het uitleven van de vrije wil beperkt omdat het plichtbewustzijn groeit. En dit kan alleen door de zelfgekozen zelfoverwinning gebeuren want pas dan kan er uit deze vrijheid geen schade voor anderen voortvloeien die anders onterecht zouden moeten lijden. Je vergeet dat ook de karmische factoren een keer zelf werden veroorzaakt. En ook het erfelijke is geen toeval want iedere geest wordt daar geïncarneerd waar hij thuishoort en waar het voor zijn ontwikkeling beter is, ook door eventuele moeilijkheden in een familie want juist deze moeilijkheden zijn immers nodig voor de ontwikkeling, voor de zelfoverwinning.

Je zou toch ook bij dit probleem een en ander niet alleen vanuit dit ene mensenleven moeten beoordelen maar het *totale* leven van een wezen met de talloze levens die voor zijn volmaakt worden nodig zijn, proberen te overzien. Als je alleen maar naar dit ene kleine schakeltje in de gehele keten kijkt, zul je natuurlijk het begrip niet kunnen verkrijgen. Jouw persoon bestaat immers niet alleen in dit ene leven, integendeel, alles wat je bent, al je eigenschappen, je hele persoonlijkheid, je gehele wezen heeft immers lang vóór dit leven bestaan en wat je nu ervaart, is het gevolg van je eigen vroegere wilsbesluit. Stel je je op een of andere manier gevoelsmatig voor dat men het toch niet helemaal zelf is die een karma uitdraagt, dat men het om het zo te zeggen voor een andere geest doet die niets met het eigen ikbewustzijn te maken heeft. Omdat

gedurende deze korte tijdspanne op aarde je ikbewustzijn beperkt is, neemt dat niet weg dat je toch zelf verantwoordelijk bent. Wederom spreek ik juist niet persoonlijk maar ik bedoel het heel algemeen. Vrije wil betekent dat met iedere handeling die het wezen zonder dwang kan verrichten hij zelf de verantwoording voor de daaruit voortvloeiende gevolgen moet dragen. Oorzaak en gevolg vloeien voort uit de vrije wil, hoe vertakt de keten ook moge zijn en hoe moeilijk het later ook wordt om uit het gevolg te begrijpen wat de oorzaak was. Dat speelt daarbij geen rol. Aangezien de handeling in vrijheid werd voltrokken moet ook het gevolg zelf worden gedragen. Dit is heel natuurlijk en geenszins een opheffing van of in tegenspraak met de vrije wil.

Het zou een verschrikkelijke, chaotische wereld zijn als iedereen maar kon doen wat hij wilde en de consequenties daarvan niet hoefde te dragen. Want vrije wil en plicht en verantwoordelijkheid moeten hand in hand gaan. Een ander voorbeeld: een misdadiger stelt zich de vrijheid zo voor dat hij kan doen en laten wat hij wil. Zouden er geen aardse wetten zijn die paal en perk stellen aan dit soort vrijheid, dan zou dat gevolgen hebben die niet te overzien zijn. In het geestelijke is het precies zo. Het hoger ontwikkelde wezen weet dat in de vrijheid juist zelfdiscipline, zelfoverwinning, plicht en verantwoordelijkheid gelegen moeten zijn, dat hij anders de vrijheid in een verdere en hogere zin juist moet verliezen. Dus als jullie mensen (als gevolg van jullie eigen toenmalige wilsbesluit) de vrijheid ook maar in een beperkte mate hebben, hebben jullie er toch voldoende van om ze daar toe te passen waar ze werkelijk belangrijk is en zo toe te passen dat jullie eigen vrijheid zich mettertijd zal verruimen. Hoe meer vervuld van een besef van verantwoordelijkheid, hoe plichtbewuster en bereidwilliger om het zelf te overwinnen het individu geestelijk wordt, des te meer de beperkingen zullen kunnen vervallen die de vrijheid moeten inperken tot het punt waarop de hogere ontwikkeling voldoende is voortgeschreden. Het wezenlijke is dat er ook op jullie aarde voldoende vrije wil is om de eigen ontwikkeling al of niet te bevorderen; om zich een volgend leven zus te ontwerpen of zo; en zelfs dikwijls nog in dit zelfde leven door de richting waarin het vrije wilsbesluit gaat zijn lot zelfs nog te kunnen veranderen, zelfs een karma nog in te lossen.

De Oosterse opvatting dat alles noodlot is, is natuurlijk voor veel mensen makkelijk. En dan zit men daar maar en doet niets en zegt: ‘Nou, alles gaat zoals het moet gaan.’ Dit moet de vooruitgang belemmeren. Ik zou er ook de nadruk op willen leggen dat de werkelijk grote geesten in het Oosten ondanks deze wijdverbreide veronderstelling, maar juist door hun

persoonlijke zelfoverwinning die immers alleen uit een vrij wilsbesluit kan voortkomen deze theorie logenstraffen. Natuurlijk is er veel noodlot; evenwel jullie noemen dát noodlot wat door jullie zelf in het verleden is teweeggebracht maar wat jullie je niet kunnen herinneren. Zouden jullie het gevolg van iets dat jullie in dit leven gedaan hebben, volledig dragen en wisten jullie precies waar het om ging en waarop dit is terug te voeren, dan zouden jullie niet meer van 'noodlot' spreken. Of jullie je het nog herinneren of niet is weer een ander verhaal en dat verandert *daaraan* immers helemaal niets. – Hier hebben jullie meteen een voorbeeld van wat ik hiervoor over het wiel en de sluier heb gezegd: de ene groep mensen heeft achter de sluier het noodlot gezien, de andere de vrije wil. En dat lijkt voor jullie met elkaar in tegenspraak net als wanneer het ene het andere teniet zou doen omdat het verband dat ik jullie probeerde te laten zien, niet wordt gezien. Kun je dat begrijpen?"

VRAAG: Ja, maar men kan het desondanks vergelijken met, laten we zeggen, zoals een leeuw in een kooi, hij heeft de vrijheid om in de kooi heen en weer te lopen enz., maar...

"Het is natuurlijk allemaal betrekkelijk. Maar bij de echt belangrijke dingen waar het uiteindelijk echt op aankomt hebben jullie mensen de vrije wil, zo ook om je een keer de grootse vrijheid zoals ze op aarde alleen al door de materie überhaupt nooit kan bestaan werkelijk te kunnen verwerven. De andere zijn voorwaardelijke en zelf veroorzaakte tussenstadia bij dit beperken van de vrijheid. Ik wil nog een keer zeggen dat het ware vrijheidsbegrip je nog niet helemaal duidelijk is. Het is helemaal niet belangrijk en geeft geen grotere vrijheid of jullie je nu al dan niet dit of dat kunnen permitteren, geld hebben om een bepaald leven te kunnen leiden enz., nee. Dat is helemaal niet het doel van de mens. Zolang jullie dit leven op aarde ook al is het nog maar zo gevoelsmatig als hoofdzaak en niet als tussenfase en overgang beschouwen, zal het jullie qua kennis aan veel van dergelijke begrippen moeten ontbreken of het nu om de vrijheid van de wil of om iets anders gaat.

Maar de werkelijke vrijheid, innerlijk, dat is dus geestelijk, kan zelfs al op aarde worden verkregen. De vrijheid is niet iets uiterlijks maar iets innerlijks – en daarin is ook jouw misvatting gelegen. Een mens in een gevangenis kan veel vrijer zijn dan een despoot die over alle aardse macht beschikt. Zelfs in een staatsbestel, waar de uiterlijke vrijheid onderdrukt wordt, kan en moet de mens toch geestelijk vrij zijn en geen macht op aarde kan verhinderen dat hij de geestelijk juiste beslissingen neemt, al of

niet leert om zichzelf te leren kennen en te overwinnen, om zich al of niet tot God te wenden, de brede en makkelijke weg van de minste weerstand te volgen of het smalle, steile pad naar het licht. Dat is de kern van de zaak. De vrijheid die jij bedoelt, is niet alleen van geen belang maar zelfs gevaarlijk omdat heel veel mensen daar immers nog niet rijp voor zijn. Maar zelfs in deze uiterlijke vrijheid heeft men jullie mensen tot op zekere hoogte speelruimte gelaten en men kan bij jullie mensen op aarde zien waar dat toe heeft geleid. Maar deze speelruimte moet begrensd zijn en de werking ervan mag zich slechts zover uitstrekken dat uit het gebruiken van de vrijheid door sommige mensen beproevingen voor iedereen resulteren die zowel de mensheid als geheel als ook de individuele mens geestelijk verder kunnen brengen. Het mag slechts zover gaan dat het de gerechtigheid geen geweld aandoet. Probeer daarom het onderscheid te maken tussen de aardse en de geestelijke vrijheid.

Je weet toch zelf hoe grote geesten van alle tijden en uit alle volken met een in aardse zin heel onvrij leven verspreiders van de werkelijke, geestelijke vrijheid zijn geworden. Wie zich namelijk aan deze aardse vrijheid wil vastbinden – en ik kies dit woord heel weloverwogen – die zal werkelijk vastgebonden worden, hij zal de echte vrijheid verliezen. Wie echter de aardse vrijheid tenslotte opgeeft om zich met God en zijn wetten te verbinden, zal werkelijk vrij worden. Dit is waarheid, lieve mensen; ik vraag jullie om hier goed over na te denken, jullie kunnen alleen al over deze zin een hele tijd mediteren.

Jij zult dit inzicht ook deelachtig worden, beste vriend, als je een deurtje in jezelf openzet. En als de deur naar dit innerlijke inzicht bij jou nog wat gesloten is, speelt daarbij misschien een zekere innerlijke trots een rol. Dit moet je een sleutel geven. Denk daarover na, ik zeg het om je te helpen.

Ik heb nog een boodschap voor jou, mijn ziel, die mij zojuist gegeven werd, het is een geest die je kent, ik zal niet zeggen wie het is maar je zult me begrijpen want je houdt je de laatste tijd in gedachten met hem bezig. Hij laat je zeggen dat hij heel dicht bij je is en je heel erg liefheeft en dat hij van veel spijt heeft. En ook dient alles wat je duidelijk wordt nu ter loutering. Een deel van zijn loutering is om dat af te maken en ook jou te helpen om voor zover dat nu mogelijk is zijn fouten weer goed te maken.

De mens helpt op die manier mee in het heilsplan van God, hij draagt daar veel toe bij als hij deze weg van de zelfoverwinning volgt. Niet

alleen voor zijn directe omgeving maar heel veel geesten leren daaraan. Heel in het bijzonder zij die persoonlijk met jullie waren verbonden want door jullie weg leren ze zelf juist aan de pijnplek die misschien in jullie aanwezig is en die met zo'n geest te maken heeft. Dit versnelt hun ontwikkeling immers heel erg. Dus de mens die deze weg gaat, helpt in een veel verdergaande mate dan jullie ook maar bij benadering beseffen. Al het goede – en natuurlijk net zo al het slechte – dat gedaan of nagelaten wordt heeft zijn vergaande gevolgen. Het is als een steentje dat jullie in het water laten vallen, en dat niet slechts één cirkel maar heel veel cirkels veroorzaakt; jullie kunnen zelf helemaal niet overzien hoeveel cirkels, omdat de buitenste cirkels al zo klein en onduidelijk worden, dat ze voor jullie blote oog niet meer zichtbaar zijn. Toch zijn deze cirkels, ook in het levenswater, aanwezig.

Dit wilde ik graag tegen jullie zeggen, lieve mensen, ieder van jullie heeft immers geliefden in de geestelijke wereld die nauw met jullie zijn verbonden. Sommige van hen staan op een hogere trede dan jullie zelf en willen jullie licht en liefde brengen om jullie omhoog te trekken; anderen staan op een lagere of even hoge trede als jullie zelf en kijken naar jullie op en leren van jullie. Daarom moeten jullie altijd in de gaten houden en beseffen dat jullie niet alleen zijn, niemand van jullie. Ga dus op weg, Gods licht breidt zich over ieder van jullie uit; word van binnen heel stil en probeer, nog na deze zitting, deze lichtstraal in jezelf te voelen. Hij straalt naar iedereen en zal ieder van jullie sterken. Hij straalt ook naar mijn vrienden die hier niet aanwezig zijn, die zich hier ver vandaan bevinden, maar deze weg heel trouw gaan.

Gods liefde stroomt door jullie heen. Gegroet in de naam van God!"

Deze lezing werd oorspronkelijk in het Duits gegeven via Eva Pierrakos in 1957. Aanvankelijk in verkorte vorm in Engelse vertaling uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.) onder de titel:'Happiness for Yourself versus Happiness as a Link in the Chain of Life'.
In 1999 werd de lezing volledig in nieuwe Engelse vertaling uitgegeven door 'The Pathwork Foundation' als 'An Unedited Lecture' onder de titel: "What is Truth? - Freedom, Justice, Religion; Happiness as a Link in the Chain of Life ".
Vertaling van de Duitse lezing in 2005 door Paul Avis.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2009*